

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Skriftlig forelæggelse af ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender), Bruxelles, den 25. november 2022.

Med nærværende skriftlige forelæggelse orienteres udvalget om det ekstraordinære rådsmøde, der afholdes i Bruxelles fredag den 25. november. Baggrunden for mødet er situationen langs migrationsruterne mod EU og i særdeleshed den centrale Middelhavsroute.

Den aktuelle diskussion om håndteringen af situationen på den centrale Middelhavsroute er konkret det norsk indregistrerede skib Ocean Vikings opsamling af 234 irregulære migranter i Middelhavet. Italien afviste skibets anmodning om anløb i italiensk havn. Frankrig trådte til og tillod skibet anløb og ilandsættelse. Herefter iværksatte Frankrig en anmodning til EU-medlemsstater om at bidrage til at omfordele de ilandsatte irregulære migranter, samtidig med at man skarpt kritiserede Italien for ikke at leve op til sit ansvar. Samtidig lod den franske indenrigsminister forstå, at Frankrig suspenderede omfordeling af 3.500 personer fra Italien, der ellers var blevet udmeldt i forbindelse med den politiske erklæring om en solidaritetsmekanisme vedtaget af omkring 20 EU-medlemsstater ultimo juni under fransk formandskab. Fra dansk side valgte man ikke at tilslutte sig erklæringen, da Danmark pga. retsforbeholdet ikke vil kunne deltage i en senere EU-retlig udmøntning heraf.

Den aktuelle diskussion foranlediget af NGO-skibet Ocean Vikings anløb i fransk havn skal også ses i lyset af de nuværende høje ankomststal for irregulære migranter i Europa langs migrationsruterne mod EU. Der er i de første ti måneder af 2022 indgivet ca. 700.000 ansøgninger om asyl i EU, Norge og Schweiz (EU+), hvilket er det højeste antal siden 2016, hvor der i alt blev indgivet ca. 1,2 mio. asylansøgninger. I 2015 var tallet ca. 1,3 mio.

Frontex oplyser, at der de første 10 måneder af 2022 er registreret ca. 275.000 irregulære indrejser i EU+, dvs. EU samt Schweiz, Norge og Island. Der er tale om en stigning på ca. 70 pct. i forhold til samme periode af 2021, og det højeste antal registrerede siden 2016. Middelhavsruterne til Grækenland, Italien og Spanien udgør ca. halvdelen af de irregulære indrejste. Antallet ligger dog stadig betydeligt under 2015, hvor mere end 1 mio. personer indrejste irregulært til de tre middelhavslande. 12 EU-medlemsstater har i dag samarbejdsaftaler med det europæiske asylagentur, EUAA, og modtager ekspertbistand.

22. november 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Internationalt udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Tel. 61 98 34 84
Mail mmo@uim.dk

Sags nr. 2019 - 13090
Akt-id 2144207

Endelig bemærkes, at der pr. 23. oktober 2022 er registret ca. 4 mio. ukrainere under de europæiske midlertidige beskyttelsesordninger, herunder den europæiske midlertidige beskyttelsesordning såvel som nationale ordninger som bl.a. den danske særlov for ukrainere.

Dagsordenen for mødet er en udveksling af synspunkter om den nuværende situation langs alle migrationsruterne og status på de presserende udfordringer og en fælles vej frem. Formandskabet har udsendt et baggrundsdokument indeholdende Frontex' månedlige analyse vedrørende den nuværende situation med fokus på særligt det kraftigt stigende antal irregulære græsekrydsninger, samt et udkast til en handleplan for det centrale Middelhav udarbejdet af EU-Kommissionen forud for rådsmødet. I udkastet til handleplanen lægges op til tre overordnede indsatsområder: 1) Styrkelse af samarbejdet med partnerlande og internationale organisationer; 2) en mere koordineret tilgang til eftersøgning og redning af migranter til søs; og 3) styrket gennemførelse af den frivillige solidaritetsmekanisme og den fælles køreplan vedtaget i rådet (retlige og indre anliggender) i juni 2022.

Formandskabet forventes at lægge op til et formandskabsresumé som det konkrete udkomme af mødet. Et formandskabsresumé skal ikke vedtages i rådet og afspejler alene formandskabets sammenfatning af drøftelserne. Sagen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Generelt støtter man fra dansk side øget overvågning af migrationsbevægelser langs alle ruterne og på EU's eksterne grænser samt sikring af effektiv brug af EU's agenturer i håndteringen af udfordringer på asyl- og grænseområdet. Det anerkendes, at frontlinjestater kan være udsat for et pludseligt og betydeligt migrationspres, og at der derfor kan være behov for konkrete solidaritetsbidrag fra EU's institutioner og andre medlemsstater. For at solidaritetsbidrag kan være effektive skal de føre til en reduktion i irregulære migrationsstrømme mod EU. Hovedfokus bør derfor være på solidaritetsbidrag i form af indsatser i nærområderne og i tredjelande langs migrationsruterne, herunder særligt i nabolande til Schengenområdet. Herudover bør der være fokus på solidaritetsbidrag, der kan sikre, at udsendelse intensiveres. Endeligt er det vigtigt, at der er fokus på, at lande efterlever deres forpligtelser i forhold til internationale konventioner om eftersøgning og redning. Det er vigtigt for den civile skibsfart, herunder så skibes bistand til landes eftersøgnings- og redningstjenesters opsamling af nødstedte, kan ske med mindst mulig forstyrrelse for skibsdriften.

Siden sidst

Afslutningsvist orienteres om, at det tjekkiske EU-formandskab den 22. november 2022 har fremsat et revideret kompromisforslag om visumfritagelse for statsborgere fra Kosovo. Forslaget indebærer, at statsborgere i Kosovo får visumfrihed til Schengenområdet den 1. januar 2024, uanset om det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) er sat i drift. Det bemærkes, at Danmark deltager fuldt ud i denne del af det europæiske visumsamarbejde.

Processen om visumfritagelse for Kosovo blev påbegyndt i 2012, hvor Kommissionen indledte en dialog. Kommissionen konstaterede i 2018, at Kosovo opfyldte alle betingelserne for visumfritagelse. Der vurderes nu at være et kvalificeret flertal for visumfritagelse i Rådet.

Forslaget forventes vedtaget på Coreper den 23. november 2022, hvor der tilkendes gives dansk støtte. Det bemærkes, at fem EU-lande (Spanien, Grækenland, Rumænien, Slovakiet og Cypern) ikke anerkender Kosovo som stat. Disse lande er imidlertid ikke imod forslaget om visumfritagelse, som ikke ændrer på holdningen til Kosovos selvstændighed.